

De dood of de gladiolen

door Claudia Verhoeff – dierenarts

**Wat doe je als je kat zichtbaar last heeft van zijn gebit bij het eten?
Als hij uit zijn bek stinkt, kwijlt, gewicht verliest, zich niet meer goed kan verzorgen en de hele dag teruggetrokken of humeurig is?**

Dan wordt het tijd voor een professionele gebitsbehandeling onder narcose door de dierenarts. Maar wat nou als dezelfde kat een ernstige hartkwaal heeft? En nog maar vijf jaar oud is, misschien nog vele jaren voor de boeg heeft? Ook dan wordt het tijd voor een professionele gebitsbehandeling onder narcose door de dierenarts. Maar wel met aangepaste narcose. Dan wordt het 'de dood of de gladiolen'.

Dat waren de woorden van de eigenaresse toen ze Mixie op de praktijk kwam brengen. En of Mixie een ernstige hartkwaal had! Ze had al voor menig spannend moment gezorgd bij ons op de praktijk. Het voormalige zwerfpoesje van ongeveer vijf jaar oud werd vier jaar geleden bij het kattenasiel gebracht. Ze bleek toen een flinke hartruis te hebben en er was een vermoeden dat ze vocht in haar buik had, een teken dat haar hart al in de problemen was. Op de röntgenfoto leek dit echter mee te vallen. En dus werd Mixie geplaatst

bij haar nieuwe eigenaar. Ze kwam bij ons in de praktijk voor sterilisatie toen ze krols bleek te kunnen worden.

Die operatie heeft haar toen bijna het leven gekost. Mixie werd bij het begin van de narcose zó benauwd dat mijn collega besloot de narcose direct weer tegen te werken met een injectie, anders was ze overleden. Op de röntgenfoto die daarna werd gemaakt was destijds wel vocht in de longen en in de buik te zien. Een bijzonder somber vooruitzicht voor de jonge Mixie van toen nog maar anderhalf jaar oud. Ze kreeg plaspillen om het vocht kwijt te raken en de nieuwe eigenaar deed afstand van Mixie, ze moest maar terug naar het asiel. Hij zag een verder traject met een hartpatiëntje niet zitten. Aangezien een kat met zo'n slecht functionerend hart niet plaatsbaar is mocht Mixie voor de rest van haar waarschijnlijk korte leventje wonen in het adoptiever-

blijf van het kattenasiel met meer niet-plaatsbare katten.

Na drie weken was Mixie met de medicatie in een zo veel betere conditie dat ze met aangepaste narcose alsnog werd gesteriliseerd. Gelukkig verliep de operatie vlot en herstelde ze goed. Toen een jaar later opnieuw vocht in haar buik ontstond werd door een specialist door middel van een hartecho een aangeboren klepafwijking aangetoond als oorzaak. Mixie had zwaardere hartmedicatie nodig. Een half jaar later begonnen de gebitsproblemen. Met antibiotica en pijnstillers werd het leed verzacht. Ze mocht voortaan wonen bij de voormalig beheerder van het kattenasiel omdat Mixie in het adoptieverblijf gepest werd door de andere katten. Na een poosje lukte het ingeven van de hartmedicatie helaas niet meer vanwege haar pijnlijke bek.

Vandaag zijn we anderhalf jaar verder en is Mixie bij mij gebracht voor het trekken van al haar kiezen. Het is de dood of de gladiolen. Want ze barst van de pijn. De ingreep is zorgvuldig voorbereid voordat we beginnen. Het wagentje met de zuurstofgenerator en gasnarcose staat al opgesteld bij de gebitsstafel. Alle speciale narcosemiddelen heb ik uitgerekend voor het gewicht van Mixie en overzichtelijk opgeschreven voor de assistente. De instrumenten voor het trekken van tanden en kiezen liggen klaar.

En ook het ultrasone tandsteenapparaat, de boor en het polijstapparaat staan in de startblokken. Op de tafel ligt een elektrisch warmtematje met een handdoek, zodat Mixie lekker warm blijft. De bek zal kletsnat worden tijdens de gebitsbehandeling en omdat de ingreep wel zo'n anderhalf uur kan duren zal Mixie behoorlijk afkoelen. Gelukkig is ze een ontzettende lieverd die geduldig toelaat dat we een braunule in haar pootje aanbrengen. Op deze manier kunnen we Mixie medicatie rechtstreeks in haar bloedvat toedienen. Dat is noodzakelijk voor het middel dat ik wil gebruiken dat zo min mogelijk haar zieke hart zal belasten. Ook het opiaat, een sterk pijnstillend middel, zal snel werken als ik het intraveneus toedien.

We beginnen met de inductie, het buiten bewustzijn brengen van de kat. Elke 15 seconden spuiten we een kleine hoeveelheid narcosemiddel in het bloedvat van Mixie tot ze slap wordt. Dan intuberen we haar vlot; we brengen een plastic buisje aan in de luchtpijp zodat we zuurstof en eventueel narcosegas kunnen toedienen. Ook kunnen we haar beademen mocht dat nodig zijn. We koppelen haar aan de bewaking waarbij de hartslag, de ademhaling en de temperatuur goed in de gaten worden gehouden. Daarna pakken we Mixie goed in en als alles aangesloten is kan ik met de behandeling beginnen. De assistente bewaakt de narcose nu en zal elke tien minuten wat narcosemiddel toedienen in het bloedvat van Mixie. Als Mixie stabiel ligt schrik ik toch wel als ik haar gebit

goed bekijk. Vrijwel alle kiezen hebben gaatjes! Iedereen kent het gevoel van een zere kies met een gaatje. Maar stel je voor dat al je kiezen gaatjes hebben?? Daar word je toch erg chagrijnig van. Bij katten zitten de gaatjes in de kiezen op de overgang van de kroon naar de wortel en zijn de problemen ontstaan vanuit de wortel. Van daaruit breiden de problemen zich uit tot de kroon, waardoor de kiezen pijnlijk worden. Van deze specifieke vorm van gaatjes die alleen bij katten voorkomt weten we nog steeds de oorzaak niet hoewel ontstekingen in de bek en een genetische aanleg wel een rol spelen. Wat we echter wel weten is dat die gaatjes bijzonder pijnlijk zijn. Als de gaatjes groter worden kunnen de kieskronen zelfs afbreken en liggen de zenuwen bloot. Toch laten katten maar zelden zien dat ze kiespijn hebben! Het trekken van alle kiezen met hun lange en dunne wortels is een hele klus die zorgvuldig en geduldig uitgevoerd moet worden om geen restanten van wortels achter te laten. Gelukkig is Mixie prachtig stabiel onder narcose. Hoewel het voor Mixie een pijnlijk verloop moet zijn geweest slaak ik een kleine kreet van blijdschap als blijkt dat enkele kiezen al een beetje los zitten. Dat is namelijk niet altijd het geval. Soms zijn de wortels met het kaakbot vergroeid en kunnen ze alleen chirurgisch verwijderd worden. Dan zal het kaakbot geopend moeten worden. Ik peuter en ik boor, ik wiebel en ik hevel, ik slijp en ik wrik voorzichtig. Ondertussen houd ik samen met de assistente de narcose en de bewaking nauwlettend in de gaten. Het lukt me om alle kiezen in zijn geheel te trekken en bovendien nog een hoektand en wat snijtandjes. Dankzij de veilige narcosemiddelen en de assistente die Mixie goed begeleidt is na een uur haar bekje leeg en de tafel bloederig en vol doorgeslepen kiezen. Mixie wordt schoon gemaakt en mag in de zuurstofkooi bijkomen. Het duurt wat langer dan gebruikelijk, maar aan het einde van de middag mag Mixie

naar huis als ze goed wakker is. De volgende dag lees ik in het mailtje van de eigenaresse: "Wat hebben jullie van de eigenaresse: "Wat hebben jullie met Mixie gedaan :-)? Vanaf het moment dat Mixie gisteren thuis kwam ligt ze te rollebollen, kopjes te geven en doet allemaal stoute dingen die ze daarvoor nooit deed. Ze is helemaal dolgelukkig." Ik mail terug dat ik daar héél blij om ben, maar geen verantwoordelijkheid op me neem voor al die stoute dingen ;-).

**We gingen voor de gladiolen. En die zijn
blijbaar tot volle bloei gekomen nu!**

